

בס"ד

פרשת ויחי למורים 85 פסוקים

נושאי הפרשה:

❖ יעקב משביע את יוסף לקברו בארץ ישראל ולא במצרים והסיבה ברש"י או שלא יתגלגל במחילות לא"י או שלא יעשוהו ע"ז או שלא ילקה בכינים.

❖ יעקב משתחוה ליוסף – ביצוע החלום

❖ קבלת בני יוסף כשוויים בין בני יעקב = קבלת הבכורה על ידי יוסף בקבלת שתי נחלות כדין בכור.

הזכרת מות רחל – מדוע דווקא כאן? אור החיים הקדוש "אכן לפי מה שפירשתי כי מודיעו שהבנים המובטח בהם שיצאו ממנו הם אלו, נתכוון באומרו ואני בבואי וגו', כי הוא סיבה שלא יצאו ממנו ממש, לצד שהוא גרם שתמות רחל, והוא אומר מתה "עלי" פירוש על סיבתי, כאומרם ז"ל (ויק"ר לז א) ששה נדרו, או לצד הקללה שקלל (ב"ר עד ט) כאומרם עם אשר תמצא את אלהיך לא יחיה (לעיל לא לב), ואילו היתה קיימת רחל היו יוצאים ממנו, ועכשיו יצאו מיוסף שהוא בחינת יעקב, גם בחינת רחל (זוהר ויחי רטז:): עוד אפשר שנתכוין יעקב לרצות את יוסף, על אשר סיבב מיתת אמו קודם זמנה, ואמר כי טעם אשר החשיב ב' בניו כראובן ושמעון, לצד כי מתה "עליו" רחל וקרב מיתתה וטעם מה שהאריך לומר עוד בעוד כברת ארץ וגו', נתכוון לומר מה שדרשו ז"ל (רש"י) שנתכוון לומר אע"פ שלא כן עשה לאמו וכו':

❖ ברכת יעקב לבני יוסף סיכול הידים בין אפרים למנשה

❖ יעקב מוריש ליוסף את שכם (חרבי וקשתי? והלא שמעון ולווי כבשו אותה? אל מתרגם אונקלוס "בתפילתי")

❖ ברכת יעקב לבניו :

ראובן – מזכיר את פגיעת ראובן במיטת יעקב במקרה בלהה

שמעון ולוי – קללה על הריגת שכם

יהודה – הצלחה בקרבות נגד האויבים ברכה בנחלה

זבולון – בהצלחה במסחר שממן את יששכר

יששכר – לומד ומלמד תורה לכל ישראל

דן – נוקם בפלשתים עם שמשון

גד – יוביל את עם ישראל בכיבוש הארץ

אשר – נחלתו מרובה בזיתים

נפתלי – חי במקום שבו הפירות טובים או יצא לקרב נגד סיסרא

יוסף – ברכה שלא תשלוט בו עין הרע העברת ברכת יעקב ליוסף

בנימין – שאול ומרדכי ואסתר

❖ מות יעקב חניטתו וקבורתו בא"י

❖ אחי יוסף מפחדים מיוסף ומשקרים שיעקב ציווה ליוסף שלא יפגע באחיו לאחר מותו

תשובת יוסף – ה' עשה הכל להחיות עם רב

❖ מות יוסף ובקשתו לעלות עם עם ישראל לארץ ישראל.